

De zomermaanden juli en augustus

Maandkalender

Deze maanden staan in het teken van het 'groot' maken van de pups. Dit zijn immers de groeimaanden waar de nertsen het voer het efficiëntst omzetten in lichaamslengte en gewicht. Voer is natuurlijk niet de enige voorwaarde voor een voorspoedige groei. De belangrijkste overige voorwaarden in dat kader zijn: voeren, drinkwater voorziening en kwaliteit, huisvesting, gezondheid en management en aangename temperatuur. Qua huisvesting moeten, volgens de Wet Dieren (Besluit houders van dieren), de pups vanaf 8 weken leeftijd verspeend worden. Eerder was in de Verordening 1 juli als verspeningsdatum opgenomen. Het (ver)plaatsen in een andere kooi en groep kan op velerlei manieren worden uitgevoerd.

Als eerste noemen we voer & voeren. Het voer wordt geleverd, het voeren is te splitsen naar voertijdstippen, hoeveelheid per keer, verdelen en krabben. Met krabben proberen we het 'bord' weer wat schoon te krijgen en daarbij dient ook de onderkant van de voerplaats regelmatig schoongemaakt te worden. U eet uw maaltijd ook het liefst van een schoon bord en wanneer u toch de maaltijd in een vuil bord krijgt, is het zeer waarschijnlijk dat het bord na de maaltijd nóg vuiler zal zijn. Als de nerts eerst door oude voerresten heen moet om bij nieuwe te komen, is dat niet bevorderlijk voor de voeropname. We weten allemaal dat we zo moeten voeren, dat de dieren net niet verzadigd raken. Verzadigde nertsen krijgen gezondheidsproblemen en dalen in voeropname en groei en het zal moeilijk worden om het oude voerniveau te halen. Richt zodoende altijd op een periode zonder voer, die zonder problemen 2 uur mag bedragen.

Ing. Jan de Rond, onderzoeker
Onderzoeksaccommodatie Edelveen te Ederveen

In de groeiperiode streven we naar 2 uur zonder voer en stijgt de voeropname met gemiddeld 3-4% per dag (Deens onderzoek). Praktische uitvoering leert dat je eenvoudig de hele farm verhoogt, en dan de voerportie voor dieren met voerresten met 15% verlaagd. Binnen het Pilot programma bestaat de mogelijkheid om het verlagen van de voergift automatisch in te

stellen. Als je tijdens het voeren een kleinere portie geeft, wordt de portie vanaf de volgende dag ook kleiner. Op Edelveen voeren we al jaren 1x per dag waarbij we strak richten naar de tijd van de lege voerplaats. Een onverwachte verhoging van het voer kan direct veel voerresten opleveren. Dit is ook een teken dat we naar behoefte voeren, want anders zouden de nertsen een verhoging makkelijk opnemen.

In dezelfde adem als voer noemen we het water wat we de nertsen voorschotelen. Het is misschien raadzaam om, bij gebruik van eigen waterput, het water te laten analyseren om zeker te weten dat het voldoet aan de normen. Neem maatregelen om het bij warm weer drinkbaar te houden. Nertsen drinken water tot het hun lichaamstemperatuur overstijgt. Ook is duidelijk dat het geen probleem is de nertsen eventueel na te spuiten ter verkoeling. De luchtvochtigheid wordt daardoor niet te hoog. Bij hoge temperaturen in de eerste weken van juli is het raadzaam om eerst een oude teef met reu uit het nest te verspenen. Hierdoor is de drinknippel voor alle pups beter bereikbaar. Er wordt ook veel water vermorst. Het water wat vermorst wordt (lekwater) bedraagt gemiddeld 10-20%. Dit is over de hele groeiperiode goed voor 10% van het mestvolume!

In het kader van gezondheid dient u alert te zijn op uitval. Er kan zomaar een uitbraak van *Pseudomonas*, AD of Botulisme plaatsvinden. Ook voerrelevante problemen als vette lever en blaas- en nierstenen kunnen in deze periode uitval veroorzaken. In alle gevallen geldt: verwijder de dode dieren en raadpleeg een deskundige. De totale uitval op Edelveen was in 2014 slechts 1,5% (net als in 2013!) tussen verspenen en pelzen wat nog immer stukken lager is als andere intensief gehouden landbouwhuisdieren. Met het juiste management verzoekt u dat alles soepel verloopt en voorkomt u bepaalde problemen óf onderkent u de problemen in een vroeg stadium. Met dit management lukt het ook nog om van de zomermaanden te genieten.

Sinds het najaar van 2013 meten we de lichaamslengte van nertsen. Deze varieert bij normaal opgegroeide nertsen tussen 46 en 53 cm (reuen) en 36 en 43 cm (teven). Dit heeft een vervolg gekregen in de pelsperiode van 2013 en 2014 waar we aangetoond hebben dat de nertsen met een langer lichaam ook een langere pels

opleveren. Pelslengte is lichaamslengte + gewicht! Dit jaar trachten we met lijnparing de erfelijkheid van de lichaamslengte te meten. De lijnparing heeft hetzelfde worpresultaat opgeleverd als het reguliere paarsysteem, maar nu heeft 1 reu 8 teven 1 of 2 keer gepaard. Gemiddeld zijn er 50 pups per reu! Deze pups gaan we volgen op lichaamslengte en naar VC-pels (hoeveel kg voer per cm pels). Daarnaast is van deze nertsen de ELISA-waarde in februari bekend van zowel de teef als reu. In oktober worden alle nakomelingen (uit lijnparing) getoetst en daarmee hopen we een

antwoord te kunnen geven of er een relatie bestaat tussen de ELISA-waarde van de reu en de teef en die van de pups.

De lengtemeting van vorig jaar heeft aangetoond dat je al in augustus de lichaamslengte zou kunnen meten. De kortste dieren op 26 augustus waren ook de kortste op 3 november en de langste in augustus waren ook de langste in november. Dat zal in een artikel in de zomereditie toegelicht worden.

Wij wensen iedereen een mooie, beheersbare zomerperiode toe.

